

Statenfractie SP
De heer H.A.J.M. Swinkels
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Advies Gezondheidsraad over blootstelling omwonenden aan bestrijdingsmiddelen (vervolg)

Datum

24 november 2020

Ons kenmerk

C2267766/4785496

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

G.C.J. (Gerard) Beentjes

Telefoon

(06) 55 68 66 77

Email

gbeentjes@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte heer Swinkels,

Bij brief van 24 juli 2020, ingekomen op 24 juli 2020, heeft u namens de SP-fractie schriftelijke vragen gesteld. Op 2 september en op 13 oktober jl. zijn hierover tussenberichten verstuurd. Waarbij is aangegeven dat de beantwoording later zou plaatsvinden.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Bent u bekend met het recente advies van de Gezondheidsraad en de achterliggende onderzoeken?

Antwoord: Ja

2. Voelt u voor het idee om samen met de gemeenten (bij afzonderlijke landbouwers meestal bevoegd gezag) een campagne bij de Omgevingsdiensten te financieren om de juiste inzet van gewasbeschermingsmiddelen te controleren?

Antwoord: Nee, het toezicht op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is een verantwoordelijkheid van het Rijk en wordt met name uitgevoerd door de NVWA.

3. Een van de problemen is dat percelen, met name voor bollen, gehuurd worden op basis van contractteelt. Dat maakt de aandacht voor een langdurige relatie met de bodem en met de omwonenden er niet beter op.

Heeft u er als GS zicht op hoeveel hectare contractteelt op deze wijze voor de bollenteelt wordt weggezet en kunt en wilt u daar iets aan doen?

Antwoord: Nee, het is ons niet bekend hoeveel hectare contracteelt met bloembollen in Noord-Brabant aanwezig is. Het areaal bloembollen bedraagt in 2020 836 ha, dit is 0,3 % van het landbouwareaal.

Op gewaskeuze of teeltvorm voor landbouwpercelen, waarop geen planologische of milieutechnische beperkingen rusten zoals bv. grondwaterbescherming, kunnen en willen wij geen invloed uitoefenen.

Datum

24 november 2020

Ons kenmerk

C2267766/4785496

4. In hoeverre kunnen gemeenten op vrijwillige basis convenanten sluiten met gifspuitende landbouwbedrijven in hun omgeving, om op basis van vrijwilligheid nadere afspraken te maken? Zo dit kan, is uw College bereid om dit met zachte hand te stimuleren?

Antwoord: Convenanten kunnen ook op initiatief van gemeenten afgesloten worden. Bij de in de bollenteelt elders in Nederland afgesloten convenanten is het initiatief hiertoe veelal genomen door de bloembollensector. Wij zien het niet als onze taak om gemeenten tot het afsluiten van convenanten op het gebied van gewasbescherming aan te zetten.

5. In de beantwoording van de vragen van 2017 gaf het toenmalige College aan, dat gemeenten in hun bestemmingsplannen een afstandsmaat kunnen opnemen tussen de bebouwing en percelen waar gewasbescherming wordt ingezet (als regel 50m). In de Interim Omgevingsverordening kan de provincie afstandsmaten of andere maatregelen opleggen voor bestemmingsplannen of omgevingsvergunningen. De huidige Interim Omgevingsverordening bevat geen bepalingen van deze aard.

Ook nu weer noemt de Gezondheidsraad spuitvrije zones als mogelijke maatregel om blootstelling van omwonenden te voorkomen.

Is uw College bereid om nu wel afstandsmaten en andere maatregelen op te nemen in de Interim Omgevingsverordening?

Antwoord: Nee, in het kader van de nieuwe Omgevingswet krijgen gemeenten meer ruimte om lokale afwegingen te maken bij het opstellen van bestemmingsplannen. Daarbij past het ons inziens niet om in de provinciale Omgevingsverordening nu generieke afstandsmaten of andere maatregelen op te nemen, met het oog op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In het algemeen geldt dat gemeenten bij het reguleren van functies in het omgevingsplan ook een afweging moeten maken over de inpassing van zo'n functie in de omgeving. Het aspect gezondheid speelt daarin zowel vanuit de Omgevingswet als vanuit de (Interim) omgevingsverordening een belangrijke rol.

6. Uit het OBO-onderzoek blijkt dat er aantoonbare effecten zijn tot op 250m van de bron. Zou de eventuele afstandsmaat ook groter dan 50m kunnen zijn? Zo ja, waar denkt uw College dan aan?

Antwoord: zie het antwoord op vraag 5.

7. De Gezondheidsraad adviseert om de verduurzamingsplannen voor de landbouw, zoals door het Ministerie van LNV vastgelegd in de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030, met kracht ter hand te nemen en te intensiveren. In hoeverre is uw College bereid aan deze intensivering mee te werken, en welke mogelijkheden ziet u daartoe?

Antwoord: In het recent gepubliceerde Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030 wordt een nadere uitwerking gegeven van de ambitie om te komen tot weerbare teeltsystemen. Daardoor zal de afhankelijkheid van en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen verminderd worden. Vanuit de WUR worden daarvoor verschillende onderzoeks- en demonstratieprojecten opgestart. Wij streven ernaar om samen met de WUR en andere (sector)partijen dergelijke onderzoeks- en/of demonstratieprojecten ook in onze provincie te realiseren. Als voorbeelden kunnen o.a. worden genoemd de nadere uitwerking van de Boerderij van de Toekomst, start van projecten met zgn. strokenteelt en de ontwikkeling van een biodiversiteitsmonitor voor akkerbouw.

Datum

24 november 2020

Ons kenmerk

C2267766/4785496

8. De Gezondheidsraad adviseert om meer te investeren in educatie en motivatie van telers. In hoeverre is uw College bereid aan deze investering mee te werken, en welke mogelijkheden ziet u daartoe?

Antwoord: Binnen het project Schoon Water voor Brabant is het nodige gedaan aan educatie en motivatie bij agrariërs om gebruik van en emissie van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen. Dit project loopt eind dit jaar af en wordt daarom op dit moment geëvalueerd. Het voornemen bestaat om dit jaar te besluiten over een eventuele vervolgaanpak.

9. De Gezondheidsraad adviseert om de blootstelling van mensen tenminste periodiek en over langere tijd te volgen. Ook de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (RLI) en een groep wetenschappers namens de Europese Commissie pleiten voor een dergelijke vorm van biomonitoring. Dit zou op de langere termijn een beter wetenschappelijk inzicht geven in oorzaak en gevolg.

Uw College zou een dergelijke biomonitoring in onze provincie kunnen stimuleren, mede organiseren en mede financieren. In hoeverre is uw College hiertoe bereid en in staat?

Antwoord: Dergelijk grootschalig, langdurig en complex onderzoek is, mede vanwege bevoegdheden omtrent toelating en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, een verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid. Het Rijk onderzoekt de mogelijkheden hiervan, maar heeft hierover nog geen beslissing genomen. Vooruitlopend hierop kunnen wij geen standpunt innemen over een mogelijke betrokkenheid bij dergelijk onderzoek, rechtstreeks of via het IPO.

10. Uit het OBO-onderzoek komen een aantal technische en gedragsmatige maatregelen naar voren, die de schade van spuiten op bloembollen beperken. De vraag is in hoeverre deze lessen bruikbaar zijn voor andere teelten. Dat geldt met name voor de fruitteelt, waar, na de bloembollen, per hectare het meest gespoten wordt en bovendien in zijwaartse of opwaartse richting. Dit vraagt om nader onderzoek.

Is uw College bereid om als (mede)financier op te treden ten behoeve van dergelijk onderzoek?

Antwoord: Nee, ook voor dit onderzoek gelden dezelfde overwegingen als bij vraag 9.

Datum

24 november 2020

Ons kenmerk

C2267766/4785496

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,

A.F. Meulepas,
programmamanager Landbouw en Voedsel

(In verband met de corona-maatregelen is deze brief, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)